

Buxoro davlat universiteti
rektorining ____-sonli buyrug‘iga
2021-yil ____
1-ilova

**Buxoro davlat universitetida korrupsiyaga qarshi kurashish prinsiplari va
talablariga rioya etilishini monitoring va nazorat qilish
USLUBIYATI**

I. Umumiy qoidalar

1. Buxoro davlat universitetida korrupsiyaga qarshi kurashish prinsiplari va talablariga rioya etilishini monitoring va nazorat qilish uslubiyati (keyingi o‘rinlarda “uslubiyat” deb yuritiladi) Buxoro davlat universitetining barcha bo‘limlari, fakultetlari, shuningdek, Buxoro davlat universiteti Pedagogika instituti, Buxoro davlat universiteti Qorako‘l akademik litseyi, Buxoro davlat universiteti huzuridagi pedagog kadrlarni qayta tayyorlash va ularning malakasini oshirish mintaqaviy markazida (keyingi o‘rinlarda “universitet/universitet tasarrufidagi markazlar va muassasalar” deb yuritiladi) korrupsiyaga qarshi kurashish tizimining samaradorligi va natijadorligini monitoring va nazorat qilishni amalga oshirish bo‘yicha tartib va chora-tadbirlarni belgilab beradi.

2. Mazkur Uslubiyatda monitoring deyilganda universitet tizimi faoliyatida korrupsion xavf-xatarlarni kamaytirish va korrupsiyaga qarshi kurashish tizimini amal qilishi samaradorligini baholash maqsadida joriy holatni tahlil qilish tushuniladi.

3. Mazkur Uslubiyatda nazorat deyilganda korrupsiyaga qarshi kurashish tizimining samaradorligini, shu jumladan, universitet tizimi xodimlari tomonidan o‘z xizmat vazifalarini bajarayotganda korrupsiyaga qarshi kurashish talablari va tartib-taomillariga haqiqatda amal qilinayotganini o‘rganish maqsadida tekshirish ishlarini o‘tkazish yo‘li bilan nazorat qilish va baholash tushuniladi.

4. Universitet, uning hududiy boshqarmalari hamda tasarrufidagi markazlar va muassasalarda korrupsiyaga qarshi kurashish tizimining samaradorligini monitoring va nazorat qilishdan ko‘zlangan asosiy maqsad quyidagilardan iborat:

a) universitet tizimi faoliyatini antikorrupsion qonunchilikka hamda qabul qilingan antikorrupsion talablarga muvofiqligini tekshirish;

b) universitet tizimida amalga oshirilayotgan antikorrupsion chora-tadbirlarni hamda tatbiq etilgan antikorrupsion tartib-taomillarning yetarliligi va samaradorligini baholash;

v) universitet tizimi faoliyatida korrupsion xavf-xatarlar indikatorlarini aniqlash;

g) korruptsion hatti-harakatlarni amalga oshirilishini oldini olish maqsadida universitet, uning hududiy boshqarmalari hamda tasarrufidagi markazlar va muassasalarning korrupsiyaga qarshi kurashish tizimini takomillashtirish;

d) ilgari o‘tkazilgan monitoring va nazorat, xizmat tekshiruvlari, ichki audit tekshiruvlari va boshqa nazorat tadbirlari natijalari bo‘yicha berilgan, shuningdek, korrupsiyaga qarshi kurashish chora-tadbirlari dasturida tasdiqlangan tavsiyalarning universitet tizimida joriy etilishini nazorat qilish.

5. Universitet tizimida korrupsiyaga qarshi kurashish prinsiplari va talablariga rioya etilishini monitoring qilish bo‘yicha chora-tadbirlarni amalga oshirish uchun Oliy va o‘rtta maxsus ta’lim rektorligining Komplaens nazorat va korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘limi (keyingi o‘rinlarda “Komplaens nazorat va korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘limi” deb yuritiladi) shuningdek, universitetning hududiy boshqarmalari hamda tasarrufidagi markazlar va muassasalarda uning korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘yicha koordinatorlar / mas’ul xodimlar javobgardir.

6. Korrupsiya xavfi yuqori bo‘lgan funktсия va vazifalarni bajaruvchi universitet tizimining tarkibiy bo‘linmalari rahbarlari mazkur Uslubiyatga muvofiq universitetning Komplaens nazorat va korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘limiga (yoki universitet tasarrufidagi markazlar va muassasalardagi korrupsiyaga qarshi kurash bo‘yicha mas’ul xodimlariga) monitoring va nazorat doirasida so‘raladigan hisobotlar, ma’lumotlar, hujjatlar va sharhlarni o‘z vaqtida taqdim etish uchun javobgardir.

II. Monitoring va nazorat o‘tkazish yo‘nalishlari va tadbirlari

7. Korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘yicha monitoring va nazorat universitet tizimida qabul qilingan ichki hujjatlar asosida o‘tkaziladi, shuningdek korrupsiyaga qarshi kurashish maqsadida universitet tizimida amalga oshiriladigan jarayonlar va tadbirlar umumiy holda universitet tizimida korrupsiyaga qarshi kurashish tizimini tashqil qiladi (keyingi o‘rinlarda “korrupsiyaga qarshi kurashish tizimi” deb yuritiladi).

8. Universitet tizimining korrupsiyaga qarshi kurashish tizimi quyidagi asosiy yo‘nalishlar bo‘yicha monitoring qilinadi:

korrupsiyaga qarshi kurashish masalalari bo‘yicha O‘zbekiston Respublikasi qonunchiligi va hukumat idoralarining tavsiyalarini, shuningdek, universitet tizimi faoliyatida qo‘llaniladigan tegishli xalqaro qonunchilik talablarini monitoring qilish;

korrupsiyaga qarshi kurashishning samarali tizimini yaratish va uni qo‘llab-quvvatlash bo‘yicha xalqaro va xorijiy tashkilotlarning tavsiyalarini monitoring qilish;

universitet tizimi, shu jumladan uning xodimlarini korruption hatti-harakatlarni amalga oshirganligi to‘g‘risidagi ma’lumotlarning mavjudligi, shuningdek, universitet tizimi kontragentlari haqida shunga o‘xshash ma’lumotlarning mavjudligi borasida ommaviy axborot vositalarini monitoring qilish;

universitet tizimi xodimlarining korrupsiyaga qarshi kurashishning asosiy tprinsiplari va talablari to‘g‘risida xabardorligini tekshirish.

9. Universitet tizimining korrupsiyaga qarshi kurashish tizimi quyidagi asosiy yo‘nalishlar bo‘yicha nazorat qilinadi:

universitet tizimining korrupsiyaga qarshi kurashish dasturi / yo‘l xaritasining to‘liq va samarali bajarilishini nazorat qilish;

universitet tizimida korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘yicha o‘rnatilgan talablar hamda tartib-taomillarga rioya etilishini (tanlov asosida) tekshirish (komplaens-tekshiruvlar);

antikorruption tizimning ichki auditni, shu jumladan universitet tizimida o‘rnatilgan talablar va tartiblarga rioya etilishini nazorat qilish;

ichki auditning tegishli standartlari va metodologiyasiga muvofiq ichki audit vazifalari yuklangan bo‘linmalar tomonidan amalga oshiriladigan universitet tizimi ichki xujjatlari talablariga rioya etilishini nazorat qilish;

korrupsiyaga qarshi kurashish tizimining ISO 37001:2016 standartlariga muvofiqligi bo‘yicha ichki audit tekshiruvini o‘tkazish.

III. Korrupsiyaga qarshi kurashish tizimini monitoring qilish tartibi

10. Korrupsiyaga qarshi kurashish masalalari bo‘yicha O‘zbekiston Respublikasi qonun hujjatlari va hukumat organlarining tavsiyalarini, shuningdek, universitet tizimi faoliyatida qo‘llaniladigan tegishli xalqaro qonunchilik xujjatlarini monitoring qilish quyidagi tartibda amalga oshiriladi:

a) Komplaens nazorat va korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘limi har oyda O‘zbekiston Respublikasining korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘yicha qonun hujjatlariga kiritilgan o‘zgartirishlar va qo‘srimchalar, O‘zbekiston Respublikasi korrupsiyaga qarshi kurashish milliy kengashi (keyingi o‘rinlarda “Milliy kengash”)ning qarorlari, O‘zbekiston Respublikasi Oliy sudi Plenumining qarorlari, O‘zbekiston Respublikasi Korrupsiyaga qarshi kurashish agentligi direktorining buyruqlari, shuningdek, amaldagi xalqaro korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘yicha qonunchilik hujjatlari yuzasidan monitoring o‘tkazadi.

Zarurat bo‘lganida, Komplaens nazorat va korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘limi monitoring natijalariga ko‘ra, universitet tizimi ichki hujjatlariga o‘zgartirishlar yoki qo‘srimchalar kiritish yoki yangi ichki hujjatlar va antikorrupsion chora-tadbirlarni ishlab chiqish va joriy etish bo‘yicha takliflar tayyorlaydi va ularni ko‘rib chiqish uchun Oliy va o‘rta maxsus ta’lim rektoriga taqdim etadi. Ushbu takliflar rektor tomonidan ma’qullanganidan so‘ng, Komplaens nazorat va korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘limi ichki xujjatlarga o‘zgartirish yoki qo‘srimchalar kiritish yoki antikorrupsion choralarни joriy etish zarurligi to‘g‘risida universitet tasarrufidagi markazlar va muassasalarни xabardor qiladi, belgilangan topshiriqlarni bajarish muddatlarini belgilaydi va ularning ijrosini nazorat qiladi;

b) o‘tkazilgan monitoring va uning natijalari to‘g‘risidagi ma’lumotlar, shu jumladan qonunchilikka o‘zgartirish va qo‘srimchalar kiritish aniqlanganda yoki o‘zgartirishlar universitet tizimining ichki hujjatlari va antikorrupsion tartib-taomillariga tuzatishlar kiritish zaruratini keltirib chiqarmagan hollarda 1-ilovada keltirilgan shakl bo‘yicha jurnalga kiritiladi;

v) universitetning hududiy boshqarmalari, tasarrufidagi markazlar va muassasalarning korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘yicha koordinatorlari / mas’ul shaxslari qonunchilik hujjatlari monitoringini o‘z tashabbuslariga asosan o‘tkazganda, ular korrupsiyaga qarshi kurashish tizimini takomillashtirish bo‘yicha tegishli takliflarni Komplaens nazorat va korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘limi bilan kelishadilar, shuningdek ushbu takliflarni 1-ilovaga muvofiq shaklda jurnalda aks ettiradilar va uni monitoring natijalarini umumiy shaklda birlashtirish uchun Komplaens nazorat va korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘limiga yuboradilar.

11. Korrupsiyaga qarshi kurashishning samarali tizimini yaratish va yuritish masalalari bo‘yicha xalqaro va xorijiy tashkilotlarning tavsiyalarini monitoring qilish quyidagi tartibda amalga oshiriladi:

a) Komplaens nazorat va korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘limi har yarim yilda bir marta xalqaro tashkilotlarning (IHTT, BMT NJB, YeOG, ShHT, YeXHT) korrupsiyaga

qarshi kurashish sohasida samarali tizimni yaratish va joriy etish masalasi bo‘yicha tavsiyalarini, shuningdek, Xalqaro standartlashtirish tashkiloti (International Organization for Standardization, ISO) tomonidan chiqarilgan korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘yicha standartlar monitoringini amalga oshiradi. Shuningdek, Transperensi-Interneshnnal (Transparency International) xalqaro tashkilotining korrupsiyaga qarshi kurashish va tashkilotlar faoliyatining shaffofligini ta’minlash masalalari bo‘yicha tavsiyalari ham tahlil qilinishi mumkin;

b) monitoring natijalariga ko‘ra va ob’ektiv zarurat bo‘lgan holatda Komplaens nazorat va korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘limi Universitet tizimi ichki hujjatlariga tegishli o‘zgartirishlar yoki qo‘srimchalar kiritish yoki yangi ichki hujjatlar va korrupsiyaga qarshi kurashish chora-tadbirlarini ishlab chiqish va joriy etish bo‘yicha takliflar tayyorlaydi va ularni ko‘rib chiqish uchun Oliy va o‘rta maxsus ta’lim rektoriga taqdim etadi. Ushbu takliflar Rektor tomonidan ma’qullanganidan so‘ng, Komplaens nazorat va korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘limi ichki xujjalarga o‘zgartirish yoki qo‘srimchalar kiritish yoki yangi ichki hujjatlar va korrupsiyaga qarshi choralarini joriy etish zarurligi to‘g‘risida Universitet tasarrufidagi markazlar va muassasalarni xabardor qiladi, belgilangan topshiriqlarning bajarilish muddatlarini belgilaydi va ularning bajarilishini nazorat qiladi;

v) o‘tkazilgan monitoring va uning natijalari to‘g‘risidagi ma’lumotlar, shuningdek xalqaro va xorijiy tashkilotlarning tavsiyalarida hech qanday o‘zgartirish va qo‘srimchalar aniqlanmagan taqdirda yoxud mazkur o‘zgarishlar universitet tizimining ichki hujjatlari va antikorrupsion tartib-taomillarga tuzatishlar kiritish zaruratini keltirib chiqarmagan holatlarda 1-ilovada keltirilgan shakl bo‘yicha jurnalga kiritiladi.

12. Ommaviy axborot vositalari monitoringi quyidagi tartibda amalga oshiriladi:

a) universitetning matbuot xizmati (ham milliy, ham xorijiy) ommaviy axborot vositalari, shu jumladan jurnallar, gazetalar, Internet tarmoqlari va boshqa ommaviy axborot vositalaridagi maqolalarni o‘rgangan holda, ularda universitet tizimi va/yoki uning xodimlarini noqonuniy hatti-harakatlari, shu jumladan korrupsiya harakatlariga aloqadorligi to‘g‘risida ma’lumotlar (keyingi o‘rinlarda “relevant ma’lumot” deb yuritiladi) mavjudligi borasida muntazam monitoring olib boradi;

b) universitetning matbuot xizmati tomonidan aniqlangan relevant ma’lumotlar to‘g‘risida Komplaens nazorat va korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘limiga kechiktirmay xabar beriladi;

v) Komplaens nazorat va korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘limi boshlig‘i relevant ma’lumot to‘g‘risida Oliy va o‘rta maxsus ta’lim rektoriga yoki tegishli hududiy boshqarma / tasarrufidagi markaz yoki muassasa rahbariga xabar beradi hamda universitet tizimi xodimlarini korruptsion hatti-harakatlarni amalga oshirganligi yoxud odob-axloq qoidalarini buzganligi bo‘yicha xizmat tekshiruvlarini o‘tkazish reglamentiga muvofiq tekshiruv o‘tkazish tashabbusini ilgari suradi va/yoki aniqlangan ma’lumotlarni universitet tizimi faoliyatiga salbiy ta’sirini minimallashtirish bo‘yicha chora-tadbirlar, shu jumladan universitet tizimining ishchanlik obro‘sini himoya qilish bo‘yicha tegishli tadbirlar belgilaydi;

g) Komplaens nazorat va korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘limi ommaviy axborot vositalarida relevant ma’lumotlar mavjudligini tasqdilovchi dalillarni 1-ilovada keltirilgan shakl bo‘yicha jurnalda aks ettiradi.

d) Komplaens nazorat va korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘limi va korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘yicha koordinator / mas’ul shaxslar ommaviy axborot vositalarini mustaqil ravishda monitoring qilishi mumkin. Bunda, relevant ma’lumotlar aniqlangan taqdirda, mazkur bandning “b”, “v”, va “g” kichik bandlarida ko‘rsatilgan harakatlar bajariladi.

13. Komplaens nazorat va korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘limi korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘yicha koordinator / mas’ul shaxslar bilan birgalikda yarim yilda bir marotaba universitet tizimi xodimlarini asosiy antikorruption prinsiplar va talablar to‘g‘risidagi xabardorligini tekshirishni 2-ilovada ko‘rsatilgan chora-tadbirlarni bajarish yo‘li bilan amalga oshiradilar. Universitetning hududiy boshqarmalari, uning tasarrufidagi markazlar va muassasalarda o‘tkazilgan so‘rovnomalardan olingan natijalar Komplaens nazorat va korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘limiga umumlashtirish va tahlil qilish, yangi ichki hujjatlar va korrupsiyaga qarshi chora-tadbirlarni ishlab chiqish va joriy etish, yoki xodimlarning korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘yicha asosiy prinsiplar va talablar to‘g‘risida xabardorligini oshirish uchun qo‘srimcha tadbirlarni o‘tkazish maqsadida, shuningdek kelgusida universitet tizimining ichki hujjatlariga o‘zgartirishlar yoki qo‘srimchalar kiritish uchun korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘yicha koordinator / mas’ul shaxslar tomonidan yuboriladi.

IV. Universitet tizimining korrupsiyaga qarshi kurashish dasturi (Yo‘l xaritasi)ning to‘liq va samarali bajarilishini nazorat qilish

14. Universitet tizimining korrupsiyaga qarshi kurashish dasturi (Yo‘l xaritasi) bandlarining to‘liq bajarilishini nazorat qilish har chorakda korrupsiyaga qarshi kurashish tizimining holati to‘g‘risida hisobot tuzish jarayonida, O‘zbekiston Respublikasi Oliy va o‘rta maxsus ta’lim rektorligi tizimida korrupsiyaga qarshi kurashish tizimining holati to‘g‘risida hisobot tuzish va taqdim etish reglamentiga muvofiq amalga oshiriladi.

V. Universitet tizimida korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘yicha o‘rnatilgan talablar va tartib-taomillarga rioxaya etilishini nazorat (komplaens-nazorat) qilish tartibi

15. Universitet tizimida korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘yicha o‘rnatilgan talablar va tartib-taomillarga rioxaya etilishini nazorat qilish (komplaens-tekshiruvlar) Komplaens nazorat va korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘limi va Universitet tasarrufidagi markazlar va muassasalardagi korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘yicha mas’ul xodimlari tomonidan amalga oshiriladi.

16. Universitet tizimida antikorruption tartib-taomillariga rioxaya etish ustidan mutnazam nazorat korruption xavf-xatari yuqori bo‘lgan funktsiyalar va jarayonlarga, shuningdek, korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘yicha nazoratni o‘z ichiga olgan funktsiyalar va tartib-taomillarga nisbatan amalga oshiriladi.

17. Korruption xavf-xatari yuqori bo‘lgan funktsiyalar va jarayonlar ro‘yxati har yili Komplaens nazorat va korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘limi tomonidan universitet, uning hududiy boshqarmalari hamda tasarrufidagi markazlar va muassasalarda korruption xavf-xatarlarni baholash (qayta baholash) natijalari asosida universitet tizimining korruption xavf-xatarlar xaritalariga muvofiq shakllantiriladi. Nazorat qilish uchun tuzilgan ro‘yxatga

korruption xavfi yuqori bo‘lgan funktsiyalarni hamda korruption xavf-xatari yuqori va o‘rtacha qoldiqli jarayonlarni, shuningdek ularga mos ravishda antikorruption nazoratni o‘z ichiga oluvchi vazifalar va tartib-taomillarni kiritish mumkin.

18. Yuqori qoldiqli korrupsiya xavfiga ega bo‘lgan vazifalar va tartib-taomillar va ularga mos ravishda korrupsiya qarshi kurashish nazoratini o‘z ichiga olgan vazifalar va tartib-taomillarni nazorat qilish yiliga bir marta amalga oshirilishi kerak.

19. O‘rtacha qoldiqli korrupsiya xavfiga ega bo‘lgan vazifalar va tartib-taomillar va ularga mos ravishda korrupsiya qarshi kurashish nazoratini o‘z ichiga olgan vazifalar va tartib-taomillarni nazorat qilish ikki yilda bir marta amalga oshirilishi kerak.

20. Universitet va uning hududiy boshqarmalari bo‘yicha komplaens-tekshiruvni rejalashtirish quyidagi tartibda amalga oshiriladi:

har yili, 15 yanvargacha Komplaens nazorat va korrupsiya qarshi kurashish bo‘limi universitet va uning hududiy boshqarmalari uchun komplaens-tekshiruv rejasini ishlab chiqadi;

reja ikki kalendar yili uchun tuziladi;

reja rektor tomonidan 31 yanvargacha ko‘rib chiqilishi va tasdiqlanishi kerak.

21. Universitet tasarrufidagi markazlar va muassasalar bo‘yicha komplaens-tekshiruvni rejalashtirish quyidagi tartibda amalga oshiriladi:

har yili 15 yanvarga qadar korrupsiya qarshi kurashish bo‘yicha mas’ul xodimlar universitet tasarrufidagi tegishli markazlar va muassasalar uchun komplaens-tekshiruv rejasini ishlab chiqadi;

reja ikki kalendar yili uchun tuziladi;

reja Komplaens nazorat va korrupsiya qarshi kurashish bo‘limi, shuningdek, universitet tasarrufidagi tegishli markaz yoki muassasa rahbari tomonidan 31 yanvargacha ko‘rib chiqilishi va ma’qullanishi kerak.

22. Universitet, uning hududiy boshqarmalari va uning tasarrufidagi markazlar va muassasalarning komplaens-tekshiruv rejalarida quyidagilar aks etishi kerak:

a) tekshiruv sohasi (yo‘nalishi) va ob’ektlari – tahlil qilinadigan funktsiyalar / faoliyat yo‘nalishlari ro‘yxati;

b) tekshirish predmeti – universitet tizimi ichki xujjatlarini amal qilinayotganligi tekshiriladi;

v) tekshiriladigan davr;

g) tekshiruv turi (to‘liq yoki tanlanma);

d) tekshirish usuli (masalan, tekshirilayotgan funktsiyani bajarish uchun mas’ul xodim bilan suhbat, hujjatlarni tekshirish, so‘rovnoma o‘tkazish va h.k.).

23. Universitet tizimida rejadan tashqari komplaens-tekshiruvlar quyidagi hollarda o‘tkazilishi mumkin:

Rektorning tegishli qarori bo‘lsa;

Universitet tasarrufidagi tegishli markaz yoki muassasa rahbarining qarori bo‘lsa;

Universitet tizimidagi boshqa tekshiruvlarni (shu jumladan ichki tekshiruvlar, ichki audit tekshiruvi va boshqalar) o‘tkazish jarayonida korrupsiya xavflari aniqlanganda; universitet tizimidagi aloqa kanallaridan biriga korrupsiya harakatlari yoki manfaatlar to‘qnashuvi to‘g‘risida tegishli xabar kelib tushganida.

24. Komplaens nazorat va korrupsiya qarshi kurashish bo‘limi va korrupsiya qarshi kurashish bo‘yicha mas’ul xodimlar komplaens-tekshiruvni amalga oshirish uchun

operatsiyalar bo‘yicha tanlab olingan namunalar ro‘yxatini shakllantiradi, bunda taqdim etiladigan buxgalteriya hisobi ma’lumotlari yoki tahliliy ma’lumotlar / hisobotlardan ham foydalaniladi.

25. Operatsiyalar bo‘yicha tanlab olingan namunalar ro‘yxatini tuzish maqsadida Komplaens nazorat va korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘limi va korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘yicha mas’ul xodimlar universitet tizimining mas’ul xodimlaridan / tarkibiy bo‘linmalaridan amalga oshirilgan operatsiyalar to‘g‘risidagi ma’lumotlarni so‘rash huquqiga ega.

26. Komplaens nazorat va korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘limiga nazorat tadbirlarini amalga oshirish maqsadida o‘qish rejimida universitet va uning hududiy boshqarmalarining buxgalteriya tizimiga doimiy kirish huquqi va / yoki ma’lumotlarni yuklab olish (o‘zgartirish / ma’lumotlar kiritish huquqisiz) imkoniyati taqdim etiladi, universitet tasarrufidagi markazlar va muassasalarda korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘yicha mas’ul xodimlarga esa, universitet tasarrufidagi tegishli markazlar va muassasalarning buxgalteriya tizimlariga o‘qish rejimida doimiy kirish huquqi va / yoki ma’lumotlarni yuklab olish (o‘zgartirish / ma’lumotlar kiritish huquqisiz) imkoniyati taqdim etiladi.

27. Namunalar ro‘yxatini shakllantirishda quyidagilar hisobga olinadi:

operatsiyalar soni va summasi (miqdori), shu jumladan katta miqdordagi summalar, yoki qonun hujjatlarida yoki universitet tizimining ichki hujjatlarida belgilangan limitlarga yaqin summalar va boshqalar;

kontragentning xavf darajasi (universitet tizimida yuritiladigan kontragentlarni tekshirish reestri hamda nohalol kontragentlar reestri asosida);

buxgalteriya xujjatlarida / reestrlerda operatsiyalarning tavsifi bayon etilmaganligi yoki batafsil yozuvlarning mavjud emasligi,, buxgalteriya hisobvaraqlariga mos bo‘lmagan hisob-kitoblar, ish kuni bo‘lmagan yoki ish vaqtini bo‘lmagan vaqtarda operatsiyalarni amalga oshirish, universitet tizimining ichki hujjatlarida bayon etilgan tartibdan chetga chiqish, kontragentni raqobatsiz tanlab olish va shu kabi boshqa xavf omillari.

28. Namunalar ro‘yxatini shakllantirish natijalariga ko‘ra, Komplaens nazorat va korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘limi hamda universitet tasarrufidagi markazlar va muassasalardagi korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘yicha mas’ul xodimlar javobgar tarkibiy bo‘linmalardan amalga oshirilgan operatsiyalar / o‘tkazilgan tadbirlar to‘g‘risidagi hujjatlar va ma’lumotlarni talab qiladi va ular bu ma’lumotlarni 5 (besh) ish kunidan kechiktirmay taqdim etishlari shart.

29. Mazkur Uslubiyatning 28-bandida ko‘rsatilgan hujjatlar va ma’lumotlar quyidagilarni o‘z ichiga olishi mumkin:

shartnomalar;

tovarlarni qabul qilish-topshirish dalolatnomalari (yuk xatlari) yoki xizmatlar ko‘rsatish / ishlarni bajarish dalolatnomalari;

xizmatlar ko‘rsatilganligini / ishlar bajarilganligini tasdiqlovchi axborot materiallari (foto va video hisobotlar, bosma namunalar va haqiqatdan xizmatlar ko‘rsatilganligini / ishlar bajarilganligini tasdiqlovchi boshqa ma’lumotlar);

kontragent va universitet tizimi vakili bo‘lgan shaxsning vakolatlarini tasdiqlovchi hujjatlar;

universitet tizimi xodimlari va/yoki kontragentlar tomonidan yuborilgan arizalar, murojaatlar, yozishmalar;

kontragentning tekshuv natijalari bo'yicha xulosalar;

ichki kelishuv tartib-taomillariga rioya qilinganlikni tasdiqlovchi hujjatlar;

Ma'lumotlarni universitet tizimining ichki hujjatlariga muvofiq nashr etilganligini tasdiqlovchi, ochiq manbalar havolalari va skrinshotlari;

komplaens-tekshiruvni o'tkazish uchun mas'ul xodimga kerak bo'lgan yozma, raqamli yoki og'zaki shakldagi boshqa ma'lumotlar.

30. Komplaens nazorat va korrupsiyaga qarshi kurashish bo'limi hamda korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha mas'ul xodimlar zaruriy ma'lumotlarni olgandan so'ng, 15 ish kunidan oshmagan muddatda tanlangan operatsiyalar / o'tkazilgan chora-tadbirlar, tegishli funktsiyalar va tartib-taomillar yuzasidan ularni ichki xujjatlar talablariga, shu jumladan antikorrupsion prinsiplar, talablar va tartib-taomillarga muvofiq amalga oshirilgani bo'yicha ko'rib chiqadi, shuningdek, universitet tizimi xodimlarining xatti-harakatlarining qonuniyligini va ularning antikorrupsion prinsiplar va talablar nuqtai nazaridan maqbulligini tahlil qiladi.

31. Tekshirish birinchi navbatda korruption hatti-harakatlar indikatorlarini aniqlashga qaratilgan bo'lishi zarur va uning doirasida quyidagi tadbirlar amalga oshirilishi lozim:

universitet tizimi idoralari va muassasalari tomonidan tuzilgan shartnomalardagi ma'lumotlarni tovarlarni qabul qilish-topshirish dalolatnomalari yoki xizmatlar ko'rsatish / ishlarni bajarish dalolatnomalari bilan solishtirish;

tovarlarning haqiqatda sotib olinishi va foydalanilishi haqidagi yoki xizmatlar ko'rsatilishi / ishlarning bajarilishi to'g'risidagi hisobotlarni, ularning tegishli shartnoma va dalolatnomalarda ko'rsatilgan miqdori va sifati bilan solishtirish;

kontragentni tekshirish natijalari xulosada to'liq aks etishini yoki universitet tizimida ishlashga da'vogarlik qilayotgan shaxs haqidagi tegishli hujjatlardagi ma'lumotlarni to'liq bo'lishini ta'minlash, bunda ma'lumotlarni asl hujjatlar bilan solishtirish (skrinshotlar, ko'chirmalar, xatlar va boshqalar) zarur;

kontragent va universitet tizimi tomonidan shartnoma / boshqa ma'muriy hujjatlarni imzolagan shaxslarning, shuningdek universitet tizimi tomonidan tasdiqlagan shaxslarning vakolatlari borligini tekshirish, taqdim etilgan hujjatlarni vakolatli shaxslarning imzolarining bir-biriga mosligi bo'yicha solishtirish;

kontragent rekvizitlarini va tegishli shartnomada ko'rsatilgan summani buxgalteriya hisobi ma'lumotlari bilan solishtirish;

universitet tizimi xodimlari yoki kontragent tomonidan taqdim etilgan hujjatlarni tuzatish, o'chirish, qalbakilashtirish belgilari mavjudligi bo'yicha tekshirish;

qonunchilikka va universitet tizimining ichki hujjatlariga muvofiq kerakli ma'lumotlarni ochiq axborot manbalarida nashr etilganligini tekshirish (raqobatli xarid jarayonlarining e'lon qilinishi to'g'risidagi ma'lumotlar va boshqalar);

paydo bo'lgan muammolar bo'yicha qo'shimcha ma'lumot olish va sharhlar olish uchun universitet tizimi xodimlaridan intervyu olish;

haqiqiy biznes maqsadining mavjudligini, yetkazib beruvchining xizmatlari / ishlarini narxlarining asoslilagini, operatsiyalarning shaffofligini va universitet tizimi xodimlarining lozim darajadagi ehtiyyotkorlik prinsipiga rioya etishini tahlil qilish.

32. Operatsiyalarni tahlil qilish jarayonida Komplaens nazorat va korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘limi va korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘yicha mas’ul xodimlar universitet tizimining tarkibiy bo‘linmalaridan zarur hujjatlar, tushuntirishlar va statistik ma’lumotlarni so‘rash va olish, shuningdek, tekshirish jarayoniga yordam berish uchun universitet tizimining har qanday mutaxassisini jalg qilish huquqiga ega.

33. Komplaens-tekshiruvni o‘tkazayotgan Komplaens nazorat va korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘limi xodimlari va korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘yicha mas’ul xodimlar, hujjatlarning kerakli tartibda rasmiylashtirishini va tekshiruvning har bir bosqichida yuritilishini, jumladan quyidagi ishchi hujjatlarning tuzilishini ta’minlaydilar: tekshiruvlar doirasida bajarilgan ishlar va tekshirilgan operatsiyalar to‘g‘risidagi ma’lumotlar, shuningdek, monitoring va nazoratni amalga oshirish jarayonida muvofiqligi tekshirilgan ichki xujjatlarning nomlari;

buzilgan yoki nazorat qilish tartib-taomillarida kamchiliklar aniqlangan universitet tizimining ichki hujjatlariga havola ko‘rsatilgan aniqlangan buzilishlar / kuzatuvarlar; qilingan xulosalar / tekshirish natijalarini tasdiqlovchi fayllar / hujjatlar (talab qilingan hujjatlarning nusxalari / skaner qilingan variantlari).

34. Komplaens nazorat va korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘limi va korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘yicha mas’ul xodimlar komplaens-tekshiruv natijalari bo‘yicha kirish, tavsiflovchi va yakunlovchi qismlarni o‘z ichiga oladigan hisobot (keyingi o‘rinlarda “Hisobot” deb yuritiladi) tuzadilar va ularda odatda quyidagilar ko‘rsatiladi:

Kirish qismida:

har bir vazifa va tartib-tamoilga nisbatan o‘tkazilgan komplaens-tekshiruvning boshlanish va tugash sanalari;

komplaens-tekshiruv o‘tkazilgan vazifalar va tartib-tamoillar ro‘yxati;

komplaens-tekshiruv o‘tkazilgan vazifalar va tartib-tamoillarni bajarishga mas’ul bo‘lgan bo‘limlar va shaxslar ro‘yxati;

hisobotni tuzish uchun mas’ul bo‘lgan xodimning to‘liq ism-sharifi.

Tavsiflovchi qismda:

komplaens-tekshiruv o‘tkazilgan har bir vazifa va tartib-tamoil bo‘yicha tanlanma tekshiruv uchun namunalar olish uslubiyati va olinadigan namunalarning hajmi;

Universitet / uning hududiy boshqarmasi / uning tasarrufidagi markaz yoki muassasaning korrupsiyaga qarshi kurashish tizimida aniqlangan buzilishlar va/yoki kamchiliklar (universitet tizimining ichki hujjatlariga havolalar bilan), shu jumladan kamchiliklarning kelib chiqishi / rivojlanishiga olib kelgan sabablar va shartlar.

Yakuniy qismda:

komplaens-tekshiruv o‘tkazilgan har bir funksiya va tartib-taomilda korrupsiya xavfining mavjudligi yoki yo‘qligi to‘g‘risida xulosa;

O‘zbekiston Respublikasi qonunchiligi hamda universitet tizimining ichki hujjatlari normalarini buzilish holatlari ko‘rsatilgan asosiy qonunbazarliklar;

komplaens-tekshiruv davomida aniqlangan qonunbazarliklarni / kamchiliklarni bartaraf etish bo‘yicha tavsiyalar o‘z ichiga tadbirlarning nomlanishi, kamchiliklarni bartaraf etish / berilgan tavsiyalarni tashkil qilish va joriy etish uchun mas’ul shaxslar hamda ularni bajarish muddatlarini oladi;

35. Hisobotga kiritiladigan ma’lumotlarga (agar imkoniyat bo‘lsa) tasdiqlovchi hujjatlarning nusxalari, havolalari hamda buxgalteriya hisobi tizimidan yoki universitet

tizimining boshqa axborot manbalaridan (ochiq axborot manbalaridan) yuklamalar (ko‘chirmalar) ilova qilinishi kerak.

36. Universitet va hududiy boshqarmalarda o‘tkazilgan komplaens-tekshiruv natijalari to‘g‘risidagi hisobotlar Komplaens nazorat va korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘limi boshlig‘iga ko‘rib chiqish va tasdiqlash uchun taqdim etiladi.

37. Universitet tasarrufidagi markazlar va muassasalarining komplaens-tekshiruv natijalari to‘g‘risidagi hisobotlari Komplaens nazorat va korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘limiga ko‘rib chiqish va tasdiqlash uchun taqdim etiladi, zarurat tug‘ilganida korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘yicha mas’ul xodimlardan izoh berish va aniqliklar kiritish orqali hisobotga tegishli tuzatishlarni kiritish so‘ralishi mumkin.

38. Komplaens nazorat va korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘limi boshlig‘i tomonidan hisobot ma’qullangandan keyin 2 (ikki) ish kunidan kechiktirmay, agar izoh berish zarurati tug‘ilsa, 3 (uch) ish kunidan oshmagan muddat ichida hisobot (tegishli bo‘linmaga oid bo‘lgan qismi bo‘yicha) nazorat tadbirlari o‘tkazilgan bo‘linma rahbariyatiga tanishib chiqish uchun taqdim etilishi lozim.

Nazorat tadbirlari o‘tkazilgan bo‘linma rahbariyatidan tomonidan izohlar mavjud bo‘lganda hamda shu borada tegishli asoslar bo‘lganda hisobotga o‘zgartirishlar kiritilishi mumkin.

39. Komplaens nazorat va korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘limi boshlig‘i / universitet tasarrufidagi tegishli markaz yoki muassasadagi korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘yicha mas’ul xodimi komplaens-tekshiruv o‘tkazilgan bo‘linma boshlig‘idan izohlar olgan kundan boshlab 3 (uch) ish kunidan kechiktirmay (izohlar mavjud bo‘lmagan holatda esa, bunday izohlar olinishi kerak bo‘lgan kundan boshlab) yakuniy hisobotni imzolaydi va uni rektorga / universitet tasarrufidagi tegishli markaz yoki muassasa rahbariyatiga taqdim etadi.

Shu kuni Komplaens nazorat va korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘limi /universitet tasarrufidagi tegishli markaz yoki muassasadagi korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘yicha mas’ul xodimi o‘tkazilgan komplaens-tekshiruv to‘g‘risidagi ma’lumotlarni mazkur Uslubiyatning 1-ilovasiga muvofiq shaklda jurnalga kiritadi.

VI. Ichki audit vazifalarini bajaruvchi bo‘linmalar tomonidan universitet tizimining ichki xujjatlari talablariga amal qilinishini nazorat qilish tartibi

40. Ichki audit va moliyaviy nazorat boshqarmasi hamda universitet tasarrufidagi markazlar va muassasalarning ichki audit va nazorat vazifalari yuklatilgan bo‘linmalar antikorrupsion tizim doirasida ichki audit tekshiruvini muntazam ravishda o‘tkazib borishlari shart. Shu maqsadda mazkur bo‘limdagi hamda VII bo‘limdagi keltirilgan metodologiya va tartib-taomillardan foydalanish mumkin.

41. Yuqori va o‘rta qoldiqli korrupsiya xavfi mavjud bo‘lgan funktsiyalar va jarayonlar bo‘yicha nazorat tadbirlarini amalga oshirayotganda, Ichki audit va moliyaviy nazorat boshqarmasi hamda universitet tasarrufidagi markazlar va muassasalardagi ichki audit va nazorat funktsiyalarini yuklatilgan bo‘linmalar tekshiruv rejasiga universitet tizimida korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘yicha ichki xujjatlari talablariga amal qilinishi masalasini kiritishlari zarur.

Bunda nazorat tadbirlari universitet tizimida ichki audit vazifalari yuklatilgan bo‘linmalarning ichki tartib-taomillariga va metodologiyasiga muvofiq ravishda, tekshiruv uchun namunalarni tanlab olish, korruption hatti-harakatlar indikatorlarini aniqlash va mazkur uslubiyatning V bo‘limida bayon etilgan tekshiruv natijalarini rasmiylashtirish bo‘yicha metodik tavsiyalarni hisobga olgan holda amalga oshiriladi.

42. Universitet, uning tasarrufidagi markaz yoki muassasadagi korrupsiya qarshi kurashish tizimida nomuvofiqliklar yoki kamchiliklar yoxud o‘zgartirishlar kiritish zarurati tug‘ilsa, Ichki audit va moliyaviy nazorat boshqarmasi va universitet tasarrufidagi markazlar va muassasalardagi ichki audit vazifasi yuklatilgan bo‘linma tomonidan tegishli takliflar 1-ilovada keltirilgan shaklga muvofiq jurnalga qayd etiladi, shuningdek uni quyidagilarga yuboradi:

a) agar nomuvofiqliklar universitet va uning hududiy boshqarmalari bo‘yicha o‘tkazilgan tekshiruvlar doirasida aniqlangan bo‘lsa, Ichki audit va moliyaviy nazorat boshqarmasi tomonidan Komplaens nazorat va korrupsiya qarshi kurashish bo‘limiga; yoki

b) agar nomuvofiqliklar universitet tasarrufidagi markaz yoki muassasada ichki audit vazifalarini bajaruvchi bo‘linma tomonidan o‘tkazilgan tekshiruvlar doirasida aniqlangan bo‘lsa, universitet tasarrufidagi markaz yoki muassasada korrupsiya qarshi kurashish bo‘yicha mas’ul xodimga yuboriladi.

U esa ichki audit vazifalari yuklatilgan bo‘linma xodimi bilan shaklni tahlil qilib, muhokama qilganidan so‘ng uni Komplaens nazorat va korrupsiya qarshi kurashish bo‘limiga taqdim etadi.

Komplaens nazorat va korrupsiya qarshi kurashish bo‘limi boshlig‘i tekshiruv natijalari va korrupsiya qarshi kurashish tizimini takomillashtirish bo‘yicha takliflarni, tegishli materiallar kelib tushgan kundan boshlab 5 (besh) ish kunidan oshmagan muddatda ko‘rib chiqishi va zarurat bo‘lganda uni Ichki audit va moliyaviy nazorat boshqarmasi yoki universitet tasarrufidagi markaz yoki muassasadagi ichki audit vazifalarini bajaruvchi tegishli bo‘linma bilan muhokama qilishi zarur hamda rektorga ko‘rib chiqish uchun taqdim etadi..

Rektor tomonidan mazkur takliflar tasdiqlaganidan so‘ng, Komplaens nazorat va korrupsiya qarshi kurashish bo‘limi ichki xujjalarga o‘zgartirish yoki qo‘srimchalar kiritish yoki yangi ichki hujjatlar va antikorrupsion chora-tadbirlarni joriy etish zarurati to‘g‘risidagi ma’lumotlarni universitet tasarrufidagi markazlar va muassasalarga yetkazadi, shuningdek ko‘rsatilgan vazifalarni bajarish muddatlarini belgilaydi va ularning ijrosini Ichki audit va moliyaviy nazorat boshqarmasi yoki universitet tasarrufidagi tegishli markaz yoki muassasada ichki audit vazifalari yuklatilgan bo‘linma bilan birgalikda nazorat qiladi.

VII. Korrupsiya qarshi kurashish tizimining ISO 37001:2016 standartiga muvofiqligi bo‘yicha ichki audit tekshiruvi o‘tkazish tartibi

43. Korrupsiya qarshi kurashish tizimining ISO 37001:2016 standartiga muvofiqligi bo‘yicha ichki audit universitetda, uning hududiy boshqarmalarida va universitet tasarrufidagi markaz va muassasalarda rektor va/yoki universitet tasarrufidagi

tegishli markazlar va muassasalar rahbarlarining qarori bo'yicha yilda bir marta o'tkaziladi.

44. Korrupsiyaga qarshi kurashish tizimining ISO 37001:2016 standartiga muvofiqligi bo'yicha ichki audit o'tkazish quyidagi tartibda o'tkaziladi:

a) Ichki audit va moliyaviy nazorat boshqarmasi yoki universitet tasarrufidagi markaz yoki muassasada ichki audit vazifalari yuklatilgan bo'linmalar korrupsiyaga qarshi kurashish tizimi faoliyatidagi maqsadli ko'rsatkichlarga erishish bo'yicha mazkur Uslubiyatning 3-ilovasiga muvofiq shaklda tuzilgan mezonlar ro'yxatiga muvofiq audit tekshiruvini o'tkazadilar;

b) o'tkazilgan ichki audit tekshiruvi natijalariga ko'ra, Ichki audit va moliyaviy nazorat boshqarmasi universitet tasarrufidagi markazlar va muassasalardagi xuddi shunday bo'linmalardan olingan ma'lumotlarni umumlashtiradi va tahlil qiladi hamda universitet, uning hududiy boshqarmalari va uning tasarrufidagi markazlar va muassasalarda korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha ko'rigan chora-tadbirlarning yetarlilagini baholaydi;

v) universitet, uning tasarrufidagi markaz yoki muassasalarning korrupsiyaga qarshi kurashish tizimida nomuvofiqlik va kamchiliklar aniqlanib, ularga tegishli o'zgartirishlar kiritish zarurati tug'ilsa Ichki audit va moliyaviy nazorat boshqarmasi tegishli takliflarni 1-ilovada keltirilgan shaklga muvofiq jurnalga qayd etadi va uni Komplaens nazorat va korrupsiyaga qarshi kurashish bo'limiga taqdim etadi;

g) baholash natijalari Komplaens nazorat va korrupsiyaga qarshi kurashish bo'limi boshlig'i bilan muhokama qilganidan so'ng, Ichki audit va moliyaviy nazorat boshqarmasi boshlig'i baholash natijalarini va korrupsiyaga qarshi kurashish tizimini takomillashtirish bo'yicha takliflarni rektorga ko'rib chiqish uchun taqdim etadi. Rektor ularni tasdiqlaganidan so'ng, Komplaens nazorat va korrupsiyaga qarshi kurashish bo'limi ichki xujjatlarga o'zgartirish yoki qo'shimchalar kiritish yoki yangi ichki hujjatlarni va antikorrupsion chora-tadbirlarni qo'llash, unda ko'rsatilgan vazifalarni bajarish muddatlarini belgilash va ularning ijrosini nazorat qilish bo'yicha universitet tasarrufidagi markazlar va muassasalarga ma'lumot beradi.

VIII. Yakuniy qoidalar

45. Komplaens nazorat va korrupsiyaga qarshi kurashish bo'limi hamda korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha mas'ul xodimlar tomonidan monitoring va nazorat yuzasidan amalga oshirilgan chora-tadbirlarining asosiy natijalari universitet tizimida korrupsiyaga qarshi kurashish tizimining amaldagi holati to'g'risidagi hisobotlarni tuzishda foydalilanildi.

46. Mazkur Uslubiyatda ko'rsatilgan korrupsiyaga qarshi kurashish tizimini monitoring qilish va nazorat qilish bo'yicha chora-tadbirlar rektor va/yoki universitet tasarrufidagi tegishli markaz yoki muassasa rahbarining qaroriga asosan, korrupsiyaga qarshi kurashish tizimining komplaens-tekshiruvini va audit tekshiruvini o'tkazish bo'yicha tajribaga ega bo'lgan xalqaro yoki mahalliy tashkilotlar bilan shartnomalar tuzish asosida, uchinchi shaxslarni jalb qilgan holda amalga oshirilishi mumkin.

Buxoro davlat universitetida
korrupsiyaga qarshi kurashish prinsiplari
va talablariga rioya etilishini monitoring
va nazorat qilish Uslubiyatiga 1-ilova

**Universitet tizimida korrupsiyaga qarshi kurashish prinsiplari va
talablariga rioya etilishini monitoring va nazorat qilish
JURNALI**

T/r	Monitoring / tadbir turi	Monitoring / tadbir o‘tkazishning davriyligi (har yili / yarim yilda bir marta / kundalik / muntazam)	Monitoring / tadbir o‘tkazish sanasi	Kuzatuv tavsifi	Korrupsiyaga qarshi kurashish tizimiga tuzatishlar kiritish bo‘yicha chora-tadbirlar	Mas’ul ijrochi	Tuzatishlar kiritish bo‘yicha chora- tadbirlarni bajarish muddati	Bajarilish holati
-----	-----------------------------	---	---	--------------------	--	----------------	--	-------------------

Korrupsiyaga qarshi kurashish tizimining mukammalligini baholash

1.	Qonunchilik va hukumat organlari tavsiyalari monitoringi	Har oyda		1.1.	1.1.	1.1.	1.1.	1.1.
				1.2....	1.2....	1.2....	1.2....	1.2....
			
2.	Korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘yicha xalqaro va xorijiy tashkilotlarning tavsiyalari monitoringi	Yarim yilda bir marta		2.1. ...	2.1. ...	2.1. ...	2.1. ...	2.1. ...
				2.2. ...	2.2. ...	2.2. ...	2.2. ...	2.2. ...
			

T/r	Monitoring / tadbir turi	Monitoring / tadbir o‘tkazishning davriyligi (har yili / yarim yilda bir marta / kundalik / muntazam)	Monitoring / tadbir o‘tkazish sanasi	Kuzatuv tavsifi	Korrupsiyaga qarshi kurashish tizimiga tuzatishlar kiritish bo‘yicha chora-tadbirlar	Mas’ul ijrochi	Tuzatishlar kiritish bo‘yicha chora-tadbirlarni bajarish muddati	Bajarilish holati
Korrupsiyaga qarshi kurashish tizimining samaradorligini baholash								
3.	Ommaviy axborot vositalari monitoringi	Muntazam ravishda		3.1. ...	3.1. ...	3.1. ...	3.1. ...	3.1. ...
				3.2. ...	3.2. ...	3.2. ...	3.2. ...	3.2. ...
			
4.	Korrupsiyaga qarshi kurashishning asosiy prinsiplari va talablari to‘g‘risida xodimlarning xabardorligini tekshirish	Yarim yilda bir marta		4.1. ...	4.1. ...	4.1. ...	4.1. ...	4.1. ...
				4.2. ...	4.2. ...	4.2. ...	4.2. ...	4.2. ...
			
5	Universitet va uning	Har yili		5.1. ...	5.1. ...	5.1. ...	5.1. ...	5.1. ...
				5.2. ...	5.2. ...	5.2. ...	5.2. ...	5.2. ...

T/r	Monitoring / tadbir turi	Monitoring / tadbir o‘tkazishning davriyligi (har yili / yarim yilda bir marta / kundalik / muntazam)	Monitoring / tadbir o‘tkazish sanasi	Kuzatuv tavsifi	Korrupsiyaga qarshi kurashish tizimiga tuzatishlar kiritish bo‘yicha chora-tadbirlar	Mas’ul ijrochi	Tuzatishlar kiritish bo‘yicha chora-tadbirlarni bajarish muddati	Bajarilish holati
	tasarrufidagi organlar va muassasalarda korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘yicha o‘rnatilgan talablar va tartib-taomillarga rioya qilinishini tekshirish (komplaens-tekshiruv)		
6.	Ichki audit vazifalarini bajaruvchi bo‘linmalar tomonidan Universitet tizimi ichki xujjalarda ko‘rsatilgan talablarning bajarilishini nazorat qilish	Har yili		6.1.... 6.2.... ...	6.1.... 6.2.... ...	6.1.... 6.2.... ...	6.1.... 6.2.... ...	6.1.... 6.2.... ...

T/r	Monitoring / tadbir turi	Monitoring / tadbir o‘tkazishning davriyligi (har yili / yarim yilda bir marta / kundalik / muntazam)	Monitoring / tadbir o‘tkazish sanasi	Kuzatuv tavsifi	Korrupsiyaga qarshi kurashish tizimiga tuzatishlar kiritish bo‘yicha chora-tadbirlar	Mas’ul ijrochi	Tuzatishlar kiritish bo‘yicha chora-tadbirlarni bajarish muddati	Bajarilish holati
7	Korrupsiyaga qarshi kurashish tizimining ISO 37001:2016 standartlariga muvofiqligi bo‘yicha ichki audit	Har yili / zarurat bo‘lganda		7.1. 7.2.	7.1. 7.2.	7.1. 7.2.	7.1. 7.2.	7.1. 7.2.
8.	Universitet tizimining korrupsiyaga qarshi kurashish dasturi / yo‘l xaritasi bajarilishining to‘liqligi va samaradorligini nazorat qilish	Har yili		8.1. 8.2.	8.1. 8.2.	8.1. 8.2.	8.1. 8.2.	8.1. 8.2.

Buxoro davlat universitetida
korrupsiyaga qarshi kurashish prinsiplari
va talablariga rioya etilishini monitoring
va nazorat qilish Uslubiyatiga 2-ilova

**Universitet tizimi xodimlarining korrupsiyaga qarshi kurashish prinsiplari
va talablari haqida xabardorligini tekshirish
TIZIMI**

T/r	Tekshiruv yo'nalishlari	Tekshiruv tadbirlari
1	Universitet tizimi xodimlarining korrupsiyaga qarshi kurashish prinsiplari va tartib-taomillari bo'yicha belgilangan talablarni bilish darajasini tekshirish	<p>Universitet tizimi xodimlarining korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha treninglar doirasida o'tkazilgan test va/yoki boshqa nazorat tadbirlaridan o'tish natijalarini tahlil qilish;</p> <p>Xodimlarni korrupsiyaga qarshi kurashish siyosati bilan tanishganligini imzo asosida tekshirish;</p> <p>Xodimlarning korrupsiyaga qarshi kurashish siyosati va tartib-taomillar bo'yicha bilimlari yuzasidan tanlama tekshiruv o'tkazish:</p> <ol style="list-style-type: none">1) Universitet tizimi xodimlarining auditorlik tekshiruvida ishtirok etishini tanlama asosda aniqlab olish (so'rovnoma qatnashadigan xodimlar universitet tizimining turli tarkibiy bo'linmalaridan tanlab olinishi, turli lavozimlarni egallagan bo'lishi va kamida 10 kishini tashkil etishi kerak);2) ichki xujjatlarda ko'rsatilgan korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha talablar va me'yorlarga oid savollar (holatli topshiriqlarni – keyslarni yechimi bilan) ro'yxatini tuzish (savollarning minimal soni – 10 ta, test shaklida, ochiq savollar shaklida yoki boshqa shaklda tuzilishi mumkin);3) tanlangan xodimlarga javoblar / yechimlar olish uchun nazorat savollarini yuborish;4) natijalarni tahlil qilish va xodimlar bilan korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha talablar va tartib-taomillarni tushunishdagi va ularga rioya qilishdagi qiyinchiliklarni muhokama qilish.

Buxoro davlat universitetida
korrupsiyaga qarshi kurashish prinsiplari
va talablariga rioya etilishini monitoring
va nazorat qilish Uslubiyatiga 3-ilova

**ISO 37001:2016 standartiga muvofiqlik bo‘yicha
ichki audit o‘tkazish uchun chek-listning namunaviy shakli**

ISO 37001:2016 standartiga muvofiqlik talablari ro‘yxati	ISO 37001:2016 стандартидаги банд рақами	Korrupsiyaga qarshi kurashish tizimining standartga muvofiqligi (Ha / Yo‘q / Qisman)	Izohlar (bajarilmagan yoki qisman bajarilgan taqdirda)
Tashkilot konteksti			
Universitet, uning hududiy boshqarmalari, uning tasarrufidagi markazlar va muassasalar o‘zlarining faoliyat maqsadlari uchun muhim bo‘lgan va korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘yicha boshqaruv tizimining o‘z oldiga belgilab qo‘ygan maqsadlariga erishish imkoniyatiga ta’sir etuvchi tashqi va ichki omillarni aniqlab olishlari kerak.	4.1-band		
Universitet, uning hududiy boshqarmalari, uning tasarrufidagi markazlar va muassasalar quyidagilarni aniqlashlari shart: a) korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘yicha boshqaruv tizimi uchun muhim ahamiyatga ega bo‘lgan manfaatdor shaxslar; b) ushbu manfaatdor tomonlarning tegishli talablari.	4.2-band		
Universitet, uning hududiy boshqarmalari, tasarrufidagi markazlar va muassasalar korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘yicha boshqaruv tizimining amal qilish sohasini belgilashlari uchun uning chegaralarini va qo‘llanilish darajasini aniqlab olish kerak. Qo‘llash sohasi hujjatlashtirilgan ma’lumot sifatida mayjud bo‘lishi kerak.	4.3-band		
Universitet, uning hududiy boshqarmalari tasarrufidagi markazlar va muassasalar korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘yicha boshqaruv tizimini, jumladan zarur jarayonlar va ularning o‘zaro aloqasini ISO 37001:2016 talablariga	4.4-band		

<p>muvofig ishlab chiqishi, hujjatlashtirishi, joriy etishi, ishchi holatda saqlashi, doimiy ravishda qayta ko'rib chiqishi va kerak bo'lganda takomillashtirishi kerak.</p> <p>Korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha boshqaruv tizimi korrupsiya xavfini aniqlashi va baholashi, shuningdek, uning oldini olish, aniqlash va bartaraf etishga qaratilgan chora-tadbirlarni o'z ichiga olishi kerak.</p>			
<p>Universitet, uning hududiy boshqarmalari, tasarrufidagi markazlar va muassasalar quyidagilarni amalga oshirishi shart:</p> <p>a) korrupsiya xavflarini muntazam baholab borish;</p> <p>b) universitet, uning tasarrufidagi markazlar va muassasalarning siyosati va maqsadlarini hisobga olgan holda korrupsiya xavflari darajasini baholash mezonlarini belgilash,</p> <p>v) korrupsiya xavflarini baholash natijalarini muntazam ravishda ko'rib chiqish;</p> <p>g) korrupsiya xavflarini baholash amalga oshirilganligini va uning natijalari korrupsiya qarshi kurashish bo'yicha boshqaruv tizimini ishlab chiqish yoki takomillashtirishda foydalanilganligini ko'rsatuvchi hujjatlari ma'lumotlarning saqlanishini ta'minlash.</p>	<p>4.5-band 4.5.1-band 4.5.2-band 4.5.3-band 4.5.4-band</p>		
<p>Liderlik</p> <p>Boshqaruv organi va universitet, uning tasarrufidagi idoralar va muassasalarning rahbariyati korrupsiya qarshi kurashish tizimiga nisbatan o'zining yetakchiligi va mas'uliyatini quyidagilar orqali namoyon qilishi kerak:</p> <p>a) universitet, uning tasarrufidagi organlar va muassasalarning korrupsiya qarshi kurashish siyosatini tasdiqlash</p> <p>b) universitet va uning tasarrufidagi muassasalarning korrupsiya qarshi kurashish bo'yicha boshqaruv tizimining mazmuni va faoliyati to'g'risida belgilangan davrda ma'lumot olish va tahlil qilish;</p> <p>v) korrupsiya qarshi kurashish tizimining samarali ishlashi uchun zarur bo'lgan kerakli va tegishli resurslarni taqdim etilishini va taqsimlanishini ta'minlash;</p> <p>g) korrupsiya qarshi kurashish bo'yicha boshqaruv tizimini joriy etilishi va uning samaradorligi ustidan universitet, uning tasarrufidagi idoralar va muassasalar rahbariyati tomonidan tegishli nazoratni amalga oshirish.</p>	<p>5.1.1-band</p>		
<p>Rahbariyat korrupsiya qarshi kurashish bo'yicha boshqaruv tizimida o'zining yetakchiligini va izchilligini quyidagilar orqali namoyon qilishi shart:</p> <p>a) universitet, uning tasarrufidagi idoralar va muassasalarda korruptsion xavf-xatarni hisobga olib, shu jumladan korrupsiya qarshi siyosat va maqsadlardan kelib chiqib, korrupsiya qarshi kurashish bo'yicha boshqaruv tizimini yaratish, joriy etish, yuritish va qayta ko'rib chiqishni ta'minlash;</p> <p>b) korrupsiya qarshi kurashish bo'yicha boshqaruv tizimini universitet, uning tasarrufidagi idoralar va muassasalar faoliyatidagi jarayonlarga integratsiyalashuvini ta'minlash;</p> <p>v) korrupsiya qarshi kurashish tizimining samarali ishlashi uchun va tegishli resurslardan foydalanish;</p> <p>g) korrupsiya qarshi kurashish siyosati bo'yicha ichki va tashqi aloqani ta'minlash;</p> <p>d) universitet, uning tasarrufidagi idoralar va muassasalar ichida korrupsiya qarshi kurashish bo'yicha samarali boshqaruvning ahamiyati va korrupsiya qarshi kurashish bo'yicha boshqaruv tizimi talablariga muvofiqligi haqida ma'lumot berilishini ta'minlash;</p> <p>ye) korrupsiya qarshi kurashish tizimining vazifalarini uning belgilangan maqsadlarga mos kelishini ta'minlash;</p> <p>j) korrupsiya qarshi kurashish bo'yicha boshqaruv tizimining samaradorligini oshirishga yordam berish uchun xodimlarni boshqarish va qo'llab-quvvatlash;</p> <p>z) universitet, uning tasarrufidagi organlar va muassasalarda korrupsiya qarshi kurashish bo'yicha madaniyatni rag'batlantirish;</p> <p>i) doimiy ravishda takomillashuvga sharoit yaratish;</p>	<p>5.1.2-band</p>		

k) o‘z majburiyatlari doirasida korruptsion holatlar to‘g‘risida ogohlantirganlik va aniqlaganlik bo‘yicha liderlikni namoyon etganligi uchun boshqa tegishli boshqaruv rolini qo‘llab-quvvatlash; l) kutilayotgan va haqiqiy korruptsion holatlar to‘g‘risida xabar berishni rag‘batlantirish m) universitet, uning tasarrufidagi idoralar va muassasalarda korrupsiyaga qarshi kurashish siyosatini buzish holatlari to‘g‘risida vijdonan yoki oqilona ishonchga asoslangan holda xabar yetkazganligi uchun yoki korruptsion sxemada hamkorlik qilishdan bosh tortganligi, agar ushbu bosh tortish universitet, uning tasarrufidagi idoralar va muassasalarda biznes hamkorini yo‘qotishga sabab bo‘lsa ham (xodim universitet, uning tasarrufidagi idoralar va muassasalarning korrupsiyaga qarshi siyosati buzilishida shaxsan ishtirok etgan holatlar bundan mustasno) hech bir xodim ta’qib qilinishi, kamtsitilishi yoki unga nisbatan intizomiy choralar qo‘llanishiga yo‘l qo‘ymaslik zarur n) ma’lum vaqt oralig‘ida boshqaruv organiga korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘yicha boshqaruv tizimining mazmuni va faoliyati to‘g‘risidagi hisobotlarni, shuningdek jiddiy va/yoki muntazam korruptsion holatlar haqidagi bayonotlarni taqdim etish.			
Universitet, uning tasarrufidagi organlar va muassasalar rahbariyati, korrupsiyaga qarshi kurashish siyosatini o‘rnatishi, yuritishi va qayta ko‘rib chiqishi kerak	5.2-band		
Universitet rahbariyati korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘yicha boshqaruv tizimini joriy etish va uning talablarini ISO 37001:2016 talablariga muvofiqlashtirish bo‘yicha umumiy javobgarlikni o‘z zimmasiga oladi.	5.3.1-band		
Universitet rahbariyati tegishli lavozimlar uchun javobgarlik va vakolatlar o‘rnatilganligini universitet va uning tasarrufidagi organlar va muassasalarning barcha xodimlariga yetkazilishi yuzasidan kafolat berishi kerak.	5.3.1-band		
Universitet va uning tasarrufidagi idoralar va muassasalarning har bir darajadagi rahbarlari o‘zi rahbarlik qilayotgan tarkibiy bo‘linma faoliyatida korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘yicha boshqaruv tizimi talablarining qo‘llanilishi va ularga amal qilinishini ta’minalash uchun javobgarlikni o‘z zimmasiga oladi.	5.3.1-band		
Universitet va uning tasarrufidagi organlar va muassasalar xodimlari, egallagan lavozimidan qat’i nazar, korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘yicha boshqaruv tizimi talablarini lozim darajada tushunishi, ularga rioya qilishi va bajarish uchun javobgar hisoblanadilar.	5.3.1-band		
Universitet rahbariyati universitet va uning tasarrufidagi idoralar va muassasalarda korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘yicha mas’ul bo‘linma (xodim) zimmasiga quyidagi majburiyat va vakolatlarni yuklashi kerak: a) tashkilot tomonidan korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘yicha boshqaruv tizimi talablarining ishlab chiqilishi va bajarilishini nazorat qilish; b) xodimlarga korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘yicha boshqaruv tizimi va korrupsiya bilan bog‘liq masalalar bo‘yicha maslahatlar va tavsiyalar berish; v) korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘yicha boshqaruv tizimining ISO 37001:2016 talablariga muvofiqligini ta’minalash; g) korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘yicha boshqaruv tizimining amal qilishi to‘g‘risida boshqaruv idorasi (agar mavjud bo‘lsa) va universitet rahbariyatiga hisobot berilishini ta’minalash.	5.3.2-band		
Universitet va uning tasarrufidagi idoralar va muassasalarda korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘yicha mas’ul bo‘linma (xodim) o‘z vazifalarini lozim darajada bajarishi uchun tegishli resurslar bilan ta’milangan bo‘lishi shart; shu jumladan tegishli kompetentsiyalarga, maqomga va mustaqillikka ega bo‘lgan xodimlardan iborat tarkibga ega (xodim) bo‘lishi lozim.	5.3.2-band		
Universitet va uning tasarrufidagi idoralar va muassasalarda korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘yicha mas’ul bo‘linma (xodim) korrupsiya bilan yoki korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘yicha boshqaruv tizimi bilan bog‘liq masala yoki	5.3.2-band		

muammoni ko'tarish zarurati tug'ilganda, boshqaruva organiga (agar mavjud bo'lsa) va universitet rahbariyatiga to'g'ridan-to'g'ri va tezkor bog'lana olish imkoniyatiga ega bo'lishi kerak.			
Universitet rahbariyati korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha vazifalarining bir qismini yoki hammashini universitet va uning tasarrufidagi organlar va muassasalarda faoliyat yuritmaydigan boshqa shaxslarga topshirishi mumkin. Bunday holda, universitet rahbariyati muayyan xodimlarning ushbu vazifalar (ularning bir qismi) uchun mas'ul etib tayinlanishini va bu vazifalar bo'yicha vakolatlarga ega bo'lishini ta'minlashi kerak.	5.3.2-band		
Agar universitet rahbariyati korruptsion xavf-xatar darajasi past ko'rsatkichdan oshadigan xodimlarga qarorlarni qabul qilish vakolatini taqdim etsa, bu borada universitet va uning tasarrufidagi idoralar va muassasalar qarorlar qabul qilish yoki boshqaruva vositalari jarayonini ishlab chiqishlari va uni qullab-quvvatlashlari lozim. Universitet rahbariyati korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha boshqaruva tizimining joriy etilishi va uning ISO 37001:2016 talablariga muvofiqligini ta'minlash uchun qarorlar qabul qilish tartibiunga jalb etilgan shaxslarning lavozim vazifalari va javobgarligi vaqtiga-vaqtiga bilan qayta ko'rib chiqilishini kafolatlashi kerak IZOH 1 Javobgarlik va vakolatlar topshirilganda, universitet rahbariyati haqiqiy yoki potentsial manfaatlar to'qnashuvini boshqarish bo'yicha tegishli choralarни ko'rishi kerak. IZOH 2 Qaror qabul qilish vakolatini topshirilishi universitet rahbariyatini yoki boshqaruva organini 5.1.1, 5.1.2 va 5.3.1-bo'limlarda bayon etilgan vazifa va majburiyatlardan ozod qilmaydi. Shuningdek, vakolat topshirilgan xodimlarga potentsial yuridik javobgarlikni yuklamaydi.	5.3.3-band		
Rejalshtirish			
Korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha boshqaruva tizimini rejalshtirishda universitet, uning hududiy boshqarmalari, tasarrufidagi markazlar va muassasalar quyidagilarni ta'minlash uchun 4.1-bandda ko'rsatilgan omillarni, 4.2-bandda ko'rsatilgan talablarni va ISO 37001:2016-ning 4.5-bandida belgilab qo'yilgan xavflarni, shuningdek, imkoniyatlarni hisobga olishlari kerak: a) korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha boshqaruva tizimi qo'yilgan maqsadlarga erishishga nisbatan ishonchni; b) antikorruptsion siyosat va maqsadlar bilan bog'liq noxush oqibatlarni oldini olish yoki kamaytirishni; v) korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha boshqaruva tizimining samaradorligini monitoring qilishni; g) doimiy takomillashtirishni.	6.1-band		
Universitet, uning hududiy boshqarmalari, tasarrufidagi markazlar va muassasalar quyidagilarni rejalshtirishi kerak: a) korrupsiya xavfini bartaraf etish bo'yicha harakatlar va ularni amalga oshirish imkoniyatlari; b) qanday qilib: 1) ushbu harakatlarni korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha boshqaruva tizimi jarayonlari bilan birlashtirish va joriy etish; 2) bu harakatlarning samaradorligini baholash.	6.1-band		
Universitet, uning hududiy boshqarmalari, tasarrufidagi markazlar va muassasalar korrupsiyaga qarshi kurashish sohasidagi tegishli funksiyalar va darajalar uchun zarur maqsadlarni belgilab olishi kerak va bu maqsadlar quyidagi mezonlarga javob berishi kerak: a) korrupsiyaga qarshi kurashish siyosatiga muvofiq bo'lishi; b) 4.1-bandda ko'rsatilgan amaldagi omillarni, 4.2-bandda ko'rsatilgan talablarni va 4.5-bandda ko'rsatilgan poraxo'rlik xavflarini e'tiborga olishi; v) erishib bo'ladigan bo'lishi; g) bajarilish holati bo'yicha nazorat qilinishi;	6.2-band		

d) manfaatdor shaxslar va xodimlarga xabar qilinishi; ye) zarurat bo‘lganda yangilanishi kerak.			
Universitet, uning hududiy boshqarmalari, tasarrufidagi markazlar va muassasalar korrupsiyaga qarshi kurashish maqsadlari to‘g’risida hujjatlashtirilgan ma’lumotlarni saqlashi shart.	6.2-band		
Universitet va uning tasarrufidagi markazlar va muassasalar korrupsiyaga qarshi kurashish maqsadlariga erishishni rejalashtirayotganda quyidagilarni aniqlab olishi shart: nima amalga oshiriladi; qanday resurslar talab etiladi; maqsadlarga erishilishi uchun kim javobgar bo‘ladi; maqsadlarga qachon erishiladi; natijalar qanday baholanadi va qayd etiladi.	6.2-band		
Xavfsizlik			
Universitet, uning hududiy boshqarmalari, tasarrufidagi markazlar va muassasalar korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘yicha boshqaruv tizimini ishlab chiqish, joriy etish, yuritish va doimiy takomillashtirish uchun zarur bo‘lgan resurslarni aniqlashi va ta’minashi shart.	7.1-band		
Universitet, uning hududiy boshqarmalari, uning tasarrufidagi markazlar va muassasalar quyidagilarni amalga oshirishi shart: a) universitet, uning tasarrufidagi markazlar va muassasalarda korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘yicha boshqaruv tizimining ko‘rsatkichlariga ta’sir qiladigan vazifalar va tartib-taomillarni bajaruvchi xodimlar ega bo‘lishi kerak bo‘lgan zarur vakolatlarni aniqlash; b) ko‘rsatilgan shaxslarning malakali bo‘lishini, ya’ni tegishli ma’lumot, tayyorgarlik yoki tajribaga egaligini kafolatlash; v) imkon bo‘lgan joylarda zarur vakolatlarni ta’minalash va qo’llab-quvvatlash bo‘yicha choralar ko‘rish va ko‘rilgan choralarning samaradorligini baholash; g) tegishli hujjatlashtirilgan ma’lumotlarni o‘z vakolatining isboti sifatida saqlash.	7.2.1-band		
Qonunbuzarliklar sodir etilgan taqdirda xodimlarga intizomiy ta’sir choralarini qo’llashning imkon bo‘lishi uchun xodimlarni ishga olish shartlarida korrupsiyaga qarshi kurashish siyosati va korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘yicha boshqaruv tizimiga muvofiq talablar keltirilishi kerak.	7.2.2.1-band		
Xodimlar Korrupsiyaga qarshi kurashish siyosatining nusxasini yoki undan foydalanish huquqini olishlari va ushbu siyosat bilan bog‘liq mashg‘ulotlardan o’tishi kerak.	7.2.2.1-band		
Universitet, uning hududiy boshqarmalari, uning tasarrufidagi markazlar va muassasalarda korrupsiyaga qarshi kurashish siyosati va korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘yicha boshqaruv tizimi talablarini buzayotgan xodimlarga nisbatan tegishli intizomiy choralar ko‘rishga imkon beradigan tartib-taomillarga ega bo‘lishadi.	7.2.2.1-band		
Xodimlar quyidagilarni: 1) Universitet va uning tasarrufidagi organlar va muassasalar tomonidan yumshatilmagan eng past darajadan kamroq korrupsiya xavfi mavjud bo‘lgan har qanday faoliyatda qatnashishdan bosh tortganligi uchun; 2) pora olishga urinish, haqiqatda yoki taxmin qilinayotgan poraxo‘rlik yoki korrupsiyaga qarshi kurashish siyosati yoki korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘yicha boshqaruv tizimining buzilishi haqida vijdoran bildirgan xabarlar uchun (jismoniy shaxs korrupsiyada ishtirok etgan holatlar bundan mustasno) kamsitilmaydi yoki intizomiy jazoga (masalan, tahdid, yakkalatib qo‘yish, lavozimidan tushirish, lavozimining oshishiga to‘sinqilik qilish, boshqa joyga o’tkazish, ishdan bo‘shatish, qo‘rqitish va ta’qib qilish yoki boshqa shakldagi jazoga) tortilmaydi;	7.2.2.1-band		

Nomzodlarni umumiy tekshirish ishga qabul qilishdan oldin, xodimlarni umumiy tekshirish esa boshqa lavozimga o‘tkazishdan oldin, ularni ishga qabul qilish yoki lavozimlarini o‘zgartirish maqsadga muvofiqligi va ularni korrupsiyaga qarshi kurashish siyosati va korrupsiyaga qarshi boshqaruv tizimi talablarini bajarishlarini aniqlash uchun o‘tkaziladi;	7.2.2.2-band		
Mukofotlash tizimi, maqsadli ko‘rsatkichlar va mehnatga haq to‘lash tizimining boshqa rag‘batlantiruvchi elementlari, ularning poraxo‘rlikka zamin yaratmasliklari uchun oqilonona choralar joriy etilganligiga ishonch hosil qilish maqsadida qayta ko‘rib chiqiladi;	7.2.2.2-band		
Yuqori rahbariyat va boshqaruv organi (agar mavjud bo‘lsa) o‘z faoliyatining korrupsiyaga qarshi kurashish siyosatiga muvofiqligini tasdiqlovchi deklaratsiyani, aniqlangan korrupsiya xavflaridan kelib chiqib belgilanadigan ma’lum bir davriylidka to‘ldirib boradi.	7.2.2.2-band		
<p>Universitet, uning hududiy boshqarmalari, tasarrufidagi markazlar va muassasalar xodimlarni kerakli va tegishli ma’lumotlardan xabardor qilinishini va o‘qitilishini ta’minlashi shart.</p> <p>Bunday o‘qitish korrupsiya xavflarini baholash natijalarini hisobga olgan holda quyidagi masalalarga qaratilishi kerak (4.5-bandga qarang):</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Universitet, uning hududiy boshqarmalari, tasarrufidagi markazlar va muassasalarning korrupsiyaga qarshi kurashish siyosati va tartib-taomillari, shuningdek, korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘yicha boshqaruv tizimi va ularning ko‘rsatilgan hujjatlar va tartib-taomillarga rioya qilish majburiyati; b) korrupsiya xavfi va korrupsiya natijasida yetishi mumkin bo‘lgan zarar; v) xodimlarning o‘z majburiyatlarini bajarishi bilan bog‘liq ravishda korrupsiya sodir bo‘lishi mumkin bo‘lgan holatlар va bu holatlarni aniqlash usullari; g) xodimlar korrupsiya xavfining indikatorlarini bilib olish orqali korrupsiya harakatlarini oldini olish va bartaraf etishda qanday yordam berishi mumkinligi; d) mavjud treninqlar va resurslar haqida ma’lumotlar. 	7.3-band		
Xodimlar muntazam ravishda egallab turgan lavozimida uchrashi mumkin bo‘lgan korrupsiya xavflariga, shuningdek, mehnat vazifalarining har qanday turdagи o‘zgarishiga muvofiq ravishda korrupsiyaga qarshi kurashish masalalari bo‘yicha ma’lumot olishlari va zarur treniglardan o‘tishi kerak.	7.3-band		
Ma’lumot berish va o‘qitish dasturlari muntazam tarzda yangilanib borishi kerak.			
Universitet, uning hududiy boshqarmalari, uming tasarrufidagi markazlar va muassasalar nomidan yoki ularning manfaatlariga xizmat qiluvchi eng quyi ko‘rsatkichdan yuqori darajadagi korrupsiya xavfini keltirib chiqarishi mumkin bo‘lgan hamkorlarni korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘yicha ma’lumotlardan xabardor etishi va shu sohada o‘qitishga qaratilgan tartib-taomillarni joriy etishi shart.	7.3-band		
Universitet, uning hududiy boshqarmalari, uning tasarrufidagi markazlar va muassasalar o‘quv jarayonlari bilan bog‘liq ma’lumotlarni saqlashi shart.	7.3-band		
Universitet, uning hududiy boshqarmalari, uning tasarrufidagi markazlar va muassasalar korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘yicha boshqaruv tizimining ishlashi uchun zarur bo‘lgan ichki va tashqi aloqalarni yo‘lga qo‘yishi lozim.	7.4.1-band		
Korrupsiyaga qarshi kurashish siyosati: <ul style="list-style-type: none"> - tashkilotning barcha xodimlari va hamkorlarni tanishishi uchun ochiq bo‘lishi; - - eng quyi ko‘rsatkichdan yuqori darajadagi korrupsiya xavfiga moyil bo‘lgan xodimlar va kontragentlarga tanishtirilishi; - vaziyatga ko‘ra ichki va tashqi aloqa kanallaridan foydalangan holda e’lon qilingan bo‘lishi lozim. 	7.4.2-band		
Universitet, uning hududiy boshqarmalari, tasarrufidagi markazlar va muassasalarning korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘yicha boshqaruv tizimi quyidagilarni o‘z ichiga olishi kerak:	7.5.1-band		

a) ISO 37001:2016 talab qiladigan hujjatlar; b) tashkilot tomonidan korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha boshqaruv tizimining samaradorligini ta'minlash uchun zaruriy hujjatlar.			
Faoliyat mehanizmi			
Universitet, uning hududiy boshqarmalari, tasarrufdagi markazlar va muassasalar korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha boshqaruv tizimining talablariga muvofiqligini ta'minlash va 6.1-bandda belgilangan harakatlarni amalga oshirish uchun quyidagilar zarur: a) jarayonlar uchun mezonlarni aniqlash; b) mezonlarga muvofiq jarayonlarni nazorat qilish; v) jarayonlarning rejaga muvofiq amalga oshirilganligiga ishonch hosil qilish uchun zarur bo'lgan hajmdagi ma'lumotlarni saqlash. <u>Bu jarayonlar 8.2- 8.10-bandlarda ko'rsatilgan aniq chora-tadbirlarni o'z ichiga olishi kerak.</u>	8.1-band		
Universitet, uning hududiy boshqarmalari, tasarrufdagi markazlar va muassasalar rejalashtirilgan o'zgarishlarni boshqarishi va kutilmagan o'zgarishlarning oqibatlarini tahlil qilishi, har qanday salbiy ta'sirni kamaytirish uchun zaruriy choralarini amalga oshirishi shart.	8.1-band		
Universitet, uning hududiy boshqarmalari, tasarrufdagi markazlar va muassasalar korrupsiya xavfini baholash uchun ma'lumotlarni olishda tekshiruvlarni o'tkazish yo'li bilan muayyan turdag'i loyiҳalar, ishlar, kontragentlar va xodimlarga nisbatan korrupsiya xavfining tabiatini va darajasini baholashlari lozim.	8.2-band		
Universitet, uning hududiy boshqarmalari, tasarrufdagi markazlar va muassasalar korrupsiya xavfini boshqarish uchun moliyaviy nazorat mexanizmlarini joriy etishlari shart.	8.3-band		
Universitet, uning hududiy boshqarmalari, tasarrufdagi markazlar va muassasalar korrupsiya xavflarini boshqarish uchun boshqa nazorat mexanizmlarini joriy etishlari mumkin.	8.4-band		
Universitet, uning hududiy boshqarmalari, tasarrufdagi markazlar va muassasalar nazorat qilinadigan tashkilotlarda korrupsiyaga qarshi kurashish mexanizmlarini joriy etishi shart.	8.5.1-band		
Universitet, uning hududiy boshqarmalari, tasarrufdagi markazlar va muassasalar kontragentlarni ularda korrupsiya xavflarini kamaytiruvchi mexanizmlarning mavjudligi bo'yicha tekshiruvni ta'minlashi shart va quyidagi tartib-taomillarga amal qilishi kerak: a) Universitet, uning hududiy boshqarmalari, tasarrufdagi markazlar va muassasalar o'z hamkorining korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha tegishli nazorat vositasiga egaligini aniqlashi shart. b) agar bunday tizim mavjud bo'lmasa yoki ularning mavjudligini tekshirish imkonи bo'lmasa: 1) hamkordan tegishli bitimlar, loyiҳalar yoki faoliyat doir korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha nazoratni amalga oshirishni talab qilishi kerak, yoki 2) hamkordan korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha nazoratni talab qilish imkonsiz bo'lsa, u (tovarlar yetkazib berish, ishlar bajarish, xizmatlar ko'rsatish orqali) keltirib chiqaradigan korrupsiya xavflarini baholash va uni oldini olish choralarini ko'rish zarur.	8.5.2-band		
Universitet, uning hududiy boshqarmalari, tasarrufdagi markazlar va muassasalar korrupsiya xavfi past bo'lgan hamkorlar uchun quyidagi tartib-taomillarni qo'llashi kerak: a) hamkorlar bilan tegishli bitimlar, loyiҳalar, faoliyat yoki munosabatlarda korrupsiyaning oldini olish majburiyatiga ega bo'lishi; b) hamkor tomonidan har qanday ko'rinishda pora taklif etish holatida u bilan munosabatlarni to'xtatish huquqiga ega bo'lish.	8.6-band		

<p>Universitet, uning hududiy boshqarmalari, tasarrufdagi markazlar va muassasalar quyidagi tartib-taomillarni joriy etishi shart:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) xodimlarni o‘zлari gumon qilgan yoki haqiqatda sodir etilgan poraxo‘rlik holatlari yoki har qanday qonunbuzarlik, shuningdek, korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘yicha boshqaruv tiziminining kuchsiz to‘g‘risida komplaens nazorat va korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘limiga yoki tegishli mansabdar shaxslarga (to‘g‘ridan-to‘g‘ri yoki tegishli uchinchi shaxs orqali) asosli xabar berishlarini rag‘batlantirish; b) tekshiruv o‘tkazish uchun asos bo‘lgan xabarlar va ularning manbasini, xabarga aloqador shaxslarni oshkor bo‘lishini oldini olish uchun ularni maxfiy tartibda ko‘rib chiqishni talab qiladi; v) pora olish va berishga urinish, haqiqatda sodir bo‘lgan yoki gumon qilingan pora olish holatlari, korrupsiyaga qarshi kurashish talablarini buzilishi bilan bog‘liq shubhalar haqida asosli xabar berilganidan so‘ng xabar beruvchini ta‘qib qilish taqiqlanadi va u himoya qilinadi; g) xodimlar pora olish-berishda ishtirok etishi mumkin bo‘lgan vaziyatga duch kelsalar, qanday harakat qilishlari kerakligi to‘g‘risida malakali shaxslardan tushuntirish olish imkoniyatini ta‘minlaydi. 	8.9-band		
<p>Universitet, uning hududiy boshqarmalari, tasarrufdagi markazlar va muassasalar barcha xodimlarning korruptsion qilmishlardan raxbaryyatni xabardor qilish tartibini bilishlarini kafolatlashlari shart.</p>	8.9-band		
<p>Universitet, uning hududiy boshqarmalari, tasarrufdagi markazlar va muassasalar quyidagi tartib-taomillarni joriy etishi shart:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) aniqlangan, gumon qilingan yoki xabar qilingan har qanday korrupsiyaviy qilmish tekshirilishi lozim; b) agar tekshiruvda tegishli huquqbazarliklar aniqlasa, ularga nisbatan tegishli choralar ko‘rilishi zarur; v) tekshiruv olib boradigan shaxslarga zarur vakolat va resurslarni berilishi. 	8.10-band		
Faoliyat natijalarini baholash			
<p>Universitet, uning hududiy boshqarmalari, tasarrufdagi markazlar va muassasalar quyidagilarni aniqlashi shart:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) kuzatish va baholash; b) ishonchli natijalarga ega bo‘lish uchun monitoring qilish, o‘lchash, tahlil qilish va baholash. 	9.1-band		
<p>Universitet, uning hududiy boshqarmalari, tasarrufdagi markazlar va muassasalar qo‘llanilgan usullar va olingan natijalarga oid ma’lumotlarni saqlab qo‘yishi shart.</p>	9.1-band		
<p>Universitet, uning hududiy boshqarmalari, tasarrufdagi markazlar va muassasalar korrupsiyaga qarshi kurashish faoliyatining ko‘rsatkichlari va korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘yicha boshqaruv tiziminining samaradorligini baholab borishi zarur.</p>	9.1-band		
<p>Komplaens nazorat va korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘limi rejalashtirilgan vaqt oralig‘ida raxbaryatga hisobot berib boradi.</p>	9.2-band		
<p>Universitet tomonidan uning tizimida korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘yicha rejali tarzda tekshiruv o‘tkazishi kerak.</p>	9.4-band		
<p>O‘tkaziladigan tekshiruv quyidagi tahliliy ma’lumotlarni o‘z ichiga olishi kerak:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) ilgari o‘tkazilgan tekshiruvlar natijalari bo‘yicha amalga oshirilgan ishlar holati; b) korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘yicha boshqaruv tizimi bilan bog‘liq tashqi va ichki omillarning o‘zgarishi; v) korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘yicha boshqaruv tiziminining ishlashi, shu jumladan korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘yicha ishlarning borishi to‘g‘risidagi quyidagi ma’lumotlar: <ol style="list-style-type: none"> 1) nomuvofiqliklar va tuzatish ishlari; 2) monitoring va tahlil natijalari; 3) audit natijalari; 4) korrupsiya holatlari haqidagi xabarlar; 	9.4-band		

5) tekshiruvlar; 6) korrupsiya xavflarining tabiatи va darajasi; g) korrupsiya xavfini bartaraf etish bo'yicha ko'rilgan choralarining samaradorligi. Tekshirish natijalari korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha boshqaruv tizimini doimiy ravishda takomillashtirish va zarur bo'lganda o'zgartirish kiritish bilan bog'liq qarorlarni o'z ichiga olishi kerak.			
Takomillashtirish yo'nalishlari	9.4-band		
Universitet, uning hududiy boshqarmalari, tasarrufdagi markazlar va muassasalar quyidagilarni amalga oshirish shart: a) aniqlangan kamchiliklarni barataraf etish bo'yicha chora ko'rish; b) zaruriy chora-tadbirlarni belgilash; v) chora-tadbirlarning samaradorligini tahlil qilish; g) korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha boshqaruv tizimiga o'zgartirishlar kiritish.	10.1-band		
Universitet, uning hududiy boshqarmalari, tasarrufidagi markazlar va muassasalar korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha boshqaruv tizimini doimiy ravishda takomillashtirib borishi shart.	10.2-band		